

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep

0031 Oslo

Deres referanse

Vår referanse
201601515

Dato
08.12.2016

Høringssvar - endringer i barneloven mm

1. Det foreslås en ordning i barneloven der domstolen av eget tiltak skal ta opp og avgjøre sak om tap av foreldreansvar, retten til å ha barnet boende fast hos seg og samværsrett når en forelder er dømt i en straffesak for alvorlig vold eller overgrep mot barn. Videre foreslås det en ny bestemmelse i barneloven § 64b om at tingretten av eget tiltak skal ta foreløpig avgjørelse om foreldreansvar når en forelder har voldet den andre forelder sin død.

Kommentar: Begge scenarioene fordrer at tingretten får underretning fra politiet om slike saker. Det bør være enkelt å innarbeide rutiner for slike underretninger i politiet. Herunder bør det kunne innarbeides automatiske varsler om underretning til tingretten i politiets saksbehandlingssystem (BL) for de aktuelle type saker.

2. I straffelovens § 319 foreslås tilføyet at retten også skal vurdere om kontaktforbud etter § 57 skal idømmes når noen kjennes skyldig for overtredelse av §§ 299, 302, 304 eller 305. Retten skal ha plikt til å vurdere dette selv om det på forhånd ikke er tatt forbehold om å legge ned påstand om kontaktforbud fra påtalemyndighetens side. I høringsnotatet er det særlig bedt om høringsinstansenes syn på om vurderingsplikten bør innskrenkes til kun å gjelde de tilfeller der den dømte er barnets forelder eller steforelder (høringsnotatet s. 51 annet avsnitt).

Kommentar: Nordland politidistrikt støtter den foreslåtte endring av straffeloven § 319. Vi ser ingen grunn til å innskrenke personkretsen til de tilfeller der den dømte er barnets forelder eller steforelder. Slik bestemmelsen er foreslått vil den gjelde uavhengig hva slags relasjon den domfelte har til barnet. Det må også være det riktige. Terskelen for å ilegge kontaktforbud bør snarere være lavere overfor domfelte med en mer perifer relasjon til barnet enn en forelder eller steforelder. Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8 fastsetter begrensninger i adgangen til å foreta inngrep i den enkeltes rettsfære. Dette slår ikke like tungt inn dersom den domfelte har en mer perifer relasjon til det fornærmede barn.

3. Straffeloven § 282 annet ledd foreslås gitt et nytt annet ledd som innebærer at retten også skal vurdere illeggelse av kontaktforbud når noen kjennes skyldig for overtredelse av straffeloven § 282 bokstav b.

Kommentar: Nordland politidistrikt er mer usikker på om det er nødvendig å innføre en plikt for domstolen til å vurdere kontaktforbud i alle slike saker. Dette er en sakstype med store variasjoner i alvorlighetsgrad. Reaksjonene for slike lovbrudd kan sprike fra påtaleunntatelser til lengre ubetingede fengselsstraffer. I høringsnotatet s. 24 siste avsnitt reiser departementet de særskilte problemstillingene som slår inn hvor foreldrene bor sammen, uten at det går særlig dypere inn i dette. Saker om overtredelse av straffeloven § 282 bokstav b gjelder i mange tilfeller situasjoner hvor foreldrene bor sammen og hvor det kan være flere søsken uten at alle har blitt utsatt for mishandling. I mange tilfeller er det også tale om såkalt "oppdragervold" og da særlig i familier med utenlandsk bakgrunn. Parallelt med en straffesak, iverksettes det ofte tiltak overfor aktuell familie gjennom andre instanser med tettere oppfølging og veiledning. Familiesituasjonen kan være vesentlig endret på tidspunktet for dom i forhold til hvordan det var da politiet åpnet etterforskning. Idet variasjonene i denne type saker er så vidt store, kan det være uheldig å innføre en plikt til å vurdere kontaktforbud i samtlige saker etter straffeloven § 282 bokstav b).

Med hilsen

Tone Vangen
Politimester i Nordland